

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

HISTORIA DE INVENTIONE S. CELSI CON. 87

FESSORIS, VEL RELIQUIARVM EIVS, AVTHORE THEO.

dorico monacho doctissimo, qui claruit anno salutis 1005. Verum hanc mutato passim stylo in compendium redegitur ob vitandam nimiam prolixitatem propterea quod auctor quaedam satis verbosè prosequutus sit.

Numerum quoque capitum margini adiecimus.

ANNO salutis noningentesimo septuagesimo octavo, Februa. 23. Orthone secundo, maximi Otthonis Augusti filio, Ro. Cap. 1. mani Imperij scepra tenente, Treuirorū ecclesie præfuit Egbertus Archiepiscopus, clarus quidem genere, sed virtutum splendore longè clarior. Erat statura procerus, & insigni vultus elegātia, ita vt inter eius temporis primates nullus eo esset formosior. Monacharū singularis erat & patronus & enutritor, disciplinæq; regularis amator præcipuus: quippè qui sub Episcopi habitu pectus deuotissimi monachi circumferret: sicq; cū Martha foris occuparetur explendo frequens ministrum Domini, vt tamen totum se conferret ad vacandū studio verbi Dei: gratam se hostiam Deo offerens, & in actione columbam, in contemplatione turturè exhibens. Tanta autem eius liberalitas fuit, vt nouum quendam Iohannem eleemosynarium representaret, ambabus manib. amplas facultates suas in pauperes profundes. Monasteria Treuicæ diuisionis ante eius tempora, præter vñtatū Deo seruientium modum, nimia premebantur inopia, eratq; in illis & victus & utensilium admodum curta supellex. Ea re fiebat, vt monastica religio nō mediocriter illic deficeret, & ignis diuini amoris, quem Dominus Iesus misit in terram, & voluit vehementer accendi, non modò frigeret, sed etiam planè extingui inciperet.

Etsi enim venerandæ memoriæ decessor eius Theodoricus doctor fuit facundissimus, & Dominicæ familiæ procurator industrius: at tamen ob multiplices Reipublicæ exactiones sæpè non parū impeditus, monasteriorum necessitudinibus minis cōsuluit, quippè cui nec suppeteret, vñdè posset. Egbertus verò, honorificè semper appellandus, regia incedens via, militū cupiditatem fregit, prouincialium tyrannidem sua auctoritate cōpressit, & quæcunq; per vim ablata erāt monasterijs, potenter vñdecuaq; recuperauit. ijsq; restituit, neglectaq; & vetustate consumpta sum. moperè in restauranda curauit. Cernens autē fratres monasterij B. Eucharij premi inopia, non mediocriter illorum doluit vicē. Itaq; sapienti vsus cōsilio, Abbatē illis præfecit Gotheriū, in Gandauensi cœnobio disciplina monastica præclare institutum: eiq; tantum contulit agrorū & vinearum, præter alia dona plurima, ad monasterij ornamentum facientia, vt eius perenne meritum ad supremū vsq; mundi diē sua capiat incrementa. Quanta verò etiā alijs suæ diocesis monasterijs, propter paupertatē penè collapsis, elargitus sit, vt in restaurarentur: quibus etiā modis, tanquā in insignis languentium animarum medicus, monasticæ religioni, quæ per id tempus vbiquè pessundari videbatur, sua auctoritate opitulatus sit, nos verbis nullis explicare valemus, quòd modum numerumq; excedant. Deniquè virtutum magistræ charitas adeò sibi pectus illius vendicarat, vt cum beato Iob non immeritò dicere posset: Ex vtero matris meæ egressa est charitas mecum.

Sæpè enim valdè doluit, non sine lachrymis & altis suspirijs testās dolorē suum, quòd sacellū, in quo beatissimus præsul Eucharius cum sanctissimis socijs suis quiescit, tam multis annis ex nimis abiecta & vili materia constructū cerneretur. Atq; ea causa meditabatur structurā nouæ basilicæ, quæ tam insignibus patronis pro humana existimatione digna foret, vetus illud sacellū redituum repositoriū non sine obliqua reprehensione appellans. Cumq; in ea cogitatione crebrò versaretur, contigit eum aliquandò Otthoni Imperatori, quē diximus, familiariter præ cæteris ecclesiarum antistibus adesse, eiq; inter alia, quæ ad Ecclesiasticā vtilitatem pertinerent, colloquia, hanc suam aperire voluntatem. Imperator verò, vtpotè cum primis catholicus, votis illius impensè congratulans, præ nimia animi alacritate in hæc prorupit verba: Benedictus Deus in throno æternæ maiestatis suæ, qui hæc tam gratam sibi, animo tuo adspirauit voluntatem: & benedicta monachorum S. Eucharij con.

h 2 cors

Februa. 23. Cap. 1.

Egbertus, egregius Treuirorū Archiepiscopus.

Huius Vita est To. i. in Ianuario.

Luc. 12.

Cap. 2. Theodoricus Episcopus Treuirorū.

Egberti Episcopi liberalitas erga monasteria.

Iob. 13.

Cap. 3.

Studij erga noua noua adia S. Eucharij structura.

Itē Otthonis Imperatoris.

cors sodalitas, quorum precibus nostrum imperium à Domino gubernatur. Quod si me superstitio opus hoc erit absolutum, hilarior exibo ab hac vita, modo apud mihi patronus adsit. Tu verò ocyus hinc abito, & in templi huius structuram modis omnibus incumbere. Ego ubi comperero eousque eam processisse, ut cubito vno supra terram emineat, è fisco meo tales tibi suppetias feram, vt intra paucos annos facile suprema manus ei possit imponi. Hac Cæsaris pollicitatione animatus Episcopus, mox accersit fossores & cementarios permultos: qui cum aliquo dies fuissent in opere, præter omnium opinionem in beati Celsi sarcophagum impegerunt, diuina id proculdubio agente prouidentia. Erat is sarcophagus ex miri candoris petra, quam vulgus cretam vocat: impositaque ei visebatur tabula, cui hoc erat inscriptum epitaphium:

Sollicitus quicumque cupis cognoscere tumbam:
Præclarus iacet hic nomine, vel meritis,
Celsus, quem Dominus verò insigniuit honore:
Non segnis patriæ semper ubique vigens.
Qui genus atque ortum claro de stemmate traxit,
Affectuque pio conditur hoc tumulo:

Casu inuenitur sarcophagus beati Celsi confessoris.

Cap. 4.

Operarius autem, qui primus in hunc impexit sarcophagum, rusticus fuit planè rudis & crudus, vt solent plerique tales. Cumque ad rem inopinatam cucurrisset cum agere oporteret, ille rustica temeritate tabulam bidente perfregit, ita vt vix à doctis viris titulus expeditè legi posset. Obiurgatus verò ab alijs, quod scripturæ parcere nolisset, ita fertur respondisse: Ecquidnam comerui. Petra hæc, quam perfregi, non pluris apud me est, quam humus, quæ calcatur pedibus meis, nec vllum inter hæc meo iudicio discriminè est. Sed non cessit impune homini temerario, quod margaritam, in summi Regis diademate reponendam, tam negligenter attricare ausus fuit. Tertio indè die subitanea morte extinctus est, & suo exèplo docuit mortales, beatum Celsum cum Apostolo fidelibus esse odorem vitæ in vitam, infidelibus autem & obstinatis odorè mortis in mortem. Et multis sanè ille hominis repentinus interitus, non vulgare metum incussit. Postquam verò tam lætus reperti sarcophagi nuncius ad aures Episcopi Egberti perlatus est, ille mirificè laudauit Deum, & absque mora eò properauit, quibusdà è Clero illum comitantibus: visoque epitaphio, certior factus est, in diebus suis urbem Treuericam diuinitus respectam. Nec tamen ausus fuit, multa adhibita deliberatione, sarcophagum illi suo mouere loco: sed cum sigillo suo illum comunijset, monachos illic constituit, qui sine intermissione ob merita tanti viri collaudarent Deum, donè ipse cum alijs Episcopis communicato consilio, quid in re tanta faciendum esset, statueret.

Pœna temerè hunc sarcophagum perfregit 2. Cor. 2.

Cap. 5.

Interim die ac nocte monachis illis nunc sub diuo, nunc sub tecto diuinum ibi peragentibus officium, non multò post solènis synodus permultorum Episcoporum, tum Abbatum, apud Ingelheim regale palatium coacta est, in qua nonnulla Ecclesiæ Dei profutura promulgata sunt, à posteris pie inuiolatèque obseruanda. Aderat illic etià Egbertus Treuirorū Episcopus benè meritis, cuius pijs studiis factū est, vt eius ecclesiæ Clerus sciètia & religione conspicuus sit. Postquam autem multa illic pertractata fuere, quæ ad Synodum pertinerent, vt vidit is loquendi sibi offerri opportunitatem, cum inter omnes vel maxime præcelleret, ordine quo par erat, & Tulliana facundia, ea quæ apud eius urbem euenerant, enarrauit, ipsumque epitaphiū legit. Quibus auditis, valdè exhilaratus Imperator, sic ad synodum locutus est: Gaudete fratres & patres in Domino, & ex intimis visceribus laudate Deum nostrum, qui mira æternæ bonitatis suæ gratia dignatus est respicere ad tēpora nostra, dando Ecclesiæ suæ apud Treuirorum urbem nouum patronum beatum Celsum, quem vitutibus illustrem plenumque dierum educens è corpore, hæcenus cæli ciuibus adiunxit. Iterum rogo gaudere. nam, vt verum fatear, non solum indè nobis salus aucta est, sed etià pijs pastoris eiusdè urbis, quæ hinc præsentem cernitis, integritas testator facta est. Hæc cum dixisset Imperator, antistites omnes, qui in synodo illa aderant, sublatis in cælum manibus, pijs præ gaudio suaderunt lachrymas, immensas præpotenti Deo agentes gratias, qui talè thesaurum non esset passus diutius latere sub terra.

Cap. 6.

Placuit indè vniuerso Concilio, vt Treuirorū Archiepiscopus rediret domum, & cum

SURIUS

q. bar
nober
RVIII
5

Obserua præcæ Germanorum erga sanctos deuotionem.

cū Clero suo reliquias beati Celsi leuaret è tumulo, atq; in arcula quadā conditas, sublimes in altari perquā honorificè collocaret. Ille verò hoc accepto mandato & cōsilio, Treuiros profectus est, atq; post dies paucos cōuocauit suā diocēsis Abbatres, monachos, presbyteros, aliosq; e Clero eruditione & sapiētia conspicuos, isq; rem totā exposuit. Qui cū sententię Concilij subscriberent, mox processione instituit cum crucibus, cereis, thuribulis, omniq; ecclesiastico apparatu, & lachrymis infusus, ad beati Eucharij ad accessit: cōmendansque se votumque suū beatissimis confessoribus, tremebundus adiit locum (toto interim collegio altissimis vocibus Deum collaudante) in quo S. Celsi reliquię asseruabantur. Ibi prius fufis ad Deum precibus sarcophagum, ablato sigillo, iussit aperiri. Eo aperto, tāta miri odoris vis & copia erupit, vt omnes illic præsentes, in paradisi delicijs se versari existimarent. Porro autem Egbertus Episcopus e sarcophago reuerenter extulit ossā candida, posuitque ea in munda sindone, cantans cum omni Clero, Exultabūt sancti in gloria, latrabuntur in cubilibus suis. id enim illi loco erat congruentissimum. Quis verò pro dignitate explicare queat, quos illic lachrymarū imbres ab oculis præsentium expresserit latitia spiritalis, quando etiam ipse pontifex à lachrymis abstinere non potuit: Audiebantur autem etiam commixtim vulgi voces, hoc solum crebrò iterantis: Kyrie eleison, & Gloria tibi Domine.

Processio cum Crucibus &c.

Odor suauissimus ex reliquijs S. Celsi. Psal. 149.

Deindè impositis in arcā sacris reliquijs, à viris pijs arca in ad S. Eucharij summa reuerētia importata est. Vbi autē ad monasteriū illud ventū est, ipse reuerēdissimus presul Egbertus alta voce inchoauit canticū, Te Deum laudamus, ceteris ad finem vsq; cum illo id prosequētibus. Simul autē ardebant lampades, campanæ crepitabāt, à thuribulis incensōrū aromatum fundebātur ardores & fuffitus: vt nulli esset ambiguum, in tam iucūda processione, angelorū pariter atq; hominum cōcentus summa diuinitati in odore suauitatis offerri. Vbi verò iam illatæ fuere in templū sacrę reliquię, Episcopus eas reuerenter admodū in sublimi reposuit loco, in ipsa B. Eucharij ara, omnibus communiter gaudentibus, dulcesq; lachrymas vbertim pfundētibz. Et reuerā magna & ineffabilis erat causa gaudēdi, accedente Treuiorū populo tā insigni patrono. Porro ad Missarū solennia pcedente Episcopo, in omniū, qui illa decerant, pectoribus auctus est timor & reuerētia erga B. Celsum, orāruntq; obnixē Deum, vt aliquo signo, eius sanctitas ipso die declararetur: q̄ & factum est.

Cap. 7.

S. Celsi et Euariorū.

Postquā enim Euangelium recitatū fuit, Episcopus pro more concionē habuit ad populum, exposuitq; vt reperta essent sacra pignora, hortabaturque, vt crebrò beatum Celsum viferent, mandās auctoritate Apostolica, vt deinceps singulis annis diem eius natalitiū summo honore celebrarent. Finita concione, rediit ad altare, in honorē S. Celsi pro totius populi Christiani salute nostrā redēptionis hostiam oblaturus. Vbi ad Præfationem post Offertorium ferē vētum est, toto Clero inspicante, panni linei admodū subtilis particulā accipiens, inuoluit illi articulum digiti beati Celsi, impositiq; prunis ardentibus thuribuli, quibus thymiamata cremabantur, totoq; illo tempore, quo Canonē mysticum persoluit, nihil pannus ille ab igne lesus est. De purgatorio igne ab Apostolo dictum est, Vniuscuiusque opus quale sit, ignis probabit. Declaratū hoc est per ignem materiale in B. Celsi digito.

Cap. 8.

Instituitur festum S. Celsi.

Illustre factum miraculum. 1. Cor. 13.

Vt eius preclara innotescerent merita, non potuere panniculum adurere carbones ardentes, illo id præstante, qui nunquam non fuit, nunquam non erit, nunquā aliter fuit, nec vnquā aliter erit: quo nihil est secretius, nihil præsentius: qui difficile inuenitur vbi sit, difficile vbi non sit: cuius vnus bonitate facti sumus, iustitia peccas luimus, elementia liberamur: in cuius simplici substantia vel natura nihil est violabile, nihil fictum, compositum nihil: nec terræ particula regnum eius est: qui nulla probat flagitia, nunquam mentitur: cuius imperij ordinem nullum cuiusquā peccatum vel perturbare potest, vel ledere. Quam verò beatum Celsum vrendi potestatem habuit ignis ille purgatorius in die furoris Domini, elementis ardentibus, quando nec tenuem pannum adurere potuit ignis materialis, eius sublimibus meritidis impediretibus: quippe qui super fundamentum, quod Paulus architectus posuit, argentum, aurum & lapides preciosos ædificare non desijt, quoad in carne præter carnem vixit. Absoluta deindè Missa, Episcopus articulum illum, gratum Deo munus, reliqs ossibus rursus adiunxit: dimisitq; populum, cū eis bene precatus esset, laudantem Deum atque dicentē: Nunc cognouimus, quidnā habeamus: quoniam bonus, quoniam in seculum misericordia eius.

Diuina maiestatis pro prietates.

Ibidem.

Psal. 117.

Cap. 9. Expeditis tandem illis, quæ ad inuentionem S. Celsi confessoris egregij pertinet, iam ad miracula veniendum est, quæ per eius præclara merita declarauit Christus, ut totum ad eius cedat laudē, sine quo nemo sanctorum quicquam efficere potuit. Quis. n. habet quicquam, quod ab illo non acceperit? Preuenit electos suos, ut bene uelint: sed nisi etiam subsequatur eos & præstet ut possint, inanes sunt conatus eorum. non enim uolentis est, neq; currentis, sed miserentis Dei. Ita ergo & B. Celsum spiritus sanctus sua gratia & preuenit & subsecutus est: cuius sacre reliquie cum me sem vnum ab inuentione seruata fuissent super altare S. Eucharij, visum fuit Abbatu Gunderado & ceteris fratribus, ut inde ad altare S. Crucis transferrentur. Quod cum factum fuisset, paucis post diebus, multis atque miris declarauit modis prærens Deus, quantum apud ipsum valeat beatus Celsus confessor eius.

Cap. 10. Fuit enim in illo monasterio Richolphus quidam, ab ipso primo ortu contractus miserandum in modum, ut vix hominis aliquam præ se ferre speciem videretur. Pedes monstruosi adhaerebant natibus, reptabat miser humi. Admonebant eum fratres, ut sepe se conferret ad aram S. Crucis, fore pollicentes, ut S. Celsi intercessione curaretur. Paruit ille, & quadam nocte incumbens in preces apud aram illam, ab vna corporis parte sanatus est. Inde se ad suum lectulum recepit. Postea hoc tanto beneficio animatus, rursus eodem loco supplices preces B. Celsi adhibuit. Nocte autem ferè media cepit æstare, præ nimio dolore exclamare, & membris omnibus ingentem quandam edere fragorem. Expergefacti fratres accurrunt ad hominē, vident iam integra fruentē valetudine, veteris morbi nullis in eo vestigijs apparentibus. Aguntur gratias Deo, pulsantur campanæ, ut ciues quoque excitentur ad laudandū Deum. Aduolat rei fama ocyus ad archiepiscopū Egbertū, venit is cum Clero & monachis ad S. Eucharij cenobiū, discit rem gestam enucleatius, Mislarū solennia celebrat, pro concione explicat plebi quid gestum sit, hominē sanatum monastico induit habitu, qui postea fortis & incolumis vtilē sanè operā illi monasterio, charus omnibus nauauit.

Ante paucos annos me præsentē contigit, quod iam narraturus sum. Puer quidam ab ipso penè matris utero beato Euchario oblatus, in eius monasterio degens, cum alijs pueris, & ad Regulam præscriptam instituebatur. Accidit autem, ut quandoque ex refectorio accepto poculo, ad hauriendam aquam solus exiret: sed cum è puteo eam attrahere non posset, abiit ad S. Materni oratorium, ad cuius fores ex multa pluuia, magna aquarum colluuiens confiterat. Interim delibenter aliquandiu vtrumne biberet ex illa aqua, nec ne, malus dæmon sumpra effigie hominis, apparet, aquam ex illa colluuiene hausitam offert: bibit puer auidē nō consignato potu, redit ad cenam fratrum. Ea peracta, cum exemplō post dictas gratias fratres redirent, puer idem huc illuc conijcit oculos, & tremebundo pectusculo quandam grunitum edit, animaduertunt fratres dæmonem sibi illum vendicasse. Vincuntur igitur adducunt ad altare B. Eucharij, orant pro illo, tandem aquam sacram, eamque in honorem S. Celsi bibendam ei porrigunt. Hausta aqua, ilicè recessit reterrimus saran. Puer autem iam sanæ mentis, cum iureiurando affirmabat, se ea hora, qua fuit à dæmone liberatus, perspicuè vidisse beatum Celsum stomachabundum vinculis alligantem dæmonem ad fores, diuque repagulis portæ cum excruciantē, denique interdicentem ei, ne deinceps locum illum violare ausus esset.

Cap. 11. Sanatus est etiam puer cæcus, cum eius cognati ad sacras B. Celsi reliquias eum adduxissent, oblatiſq; cereis, pro eo Dominū & eius confessorē Celsum deprecati essent. Curatus est quoque subulcus quidam miserrimè contractus. itemq; puer toto corpore mirabiliter inflatus, & vltimū penè trahens spiritum. Anno salutis milleſimo septimo, me præsentē, dæmoniaca quadam allata est in B. Materni ad e, imposito die integrè restituta est. A dolens præclara indole, Burchardus nomine, in B. Eucharij cenobio manebat, ab ipsis penè incunabulis Deo illic nutriendus à parentibus oblatus. Is hodieq; superest, & Diaconi fungens ministerio, non parū vtilis est illi monasterio. In eius aliquando dormientis auriculā irrepit araneus, qui ad eum infestus fuit, ut toto triduo mirè affligeretur. Adhibebantur ei etiam medicorū remedia, sed nihil ei contulerunt. Iam vita eius à plerisq; desperabatur, cum ecce subitò diuinitus permotus, humi se prosternit, & prolixè orans, meritis se beati Celsi commendat. Absolutis precibus, araneus ab aure in volā dextræ manus eius de iit.

Cap. 12. Videt cæcus. Contractus sit incolumis. Sanatus est etiam puer cæcus, cum eius cognati ad sacras B. Celsi reliquias eum adduxissent, oblatiſq; cereis, pro eo Dominū & eius confessorē Celsum deprecati essent. Curatus est quoque subulcus quidam miserrimè contractus. itemq; puer toto corpore mirabiliter inflatus, & vltimū penè trahens spiritum. Anno salutis milleſimo septimo, me præsentē, dæmoniaca quadam allata est in B. Materni ad e, imposito die integrè restituta est. A dolens præclara indole, Burchardus nomine, in B. Eucharij cenobio manebat, ab ipsis penè incunabulis Deo illic nutriendus à parentibus oblatus. Is hodieq; superest, & Diaconi fungens ministerio, non parū vtilis est illi monasterio. In eius aliquando dormientis auriculā irrepit araneus, qui ad eum infestus fuit, ut toto triduo mirè affligeretur. Adhibebantur ei etiam medicorū remedia, sed nihil ei contulerunt. Iam vita eius à plerisq; desperabatur, cum ecce subitò diuinitus permotus, humi se prosternit, & prolixè orans, meritis se beati Celsi commendat. Absolutis precibus, araneus ab aure in volā dextræ manus eius de iit.

SURILLUS

q. bar
nober
RVIII
5

Ille immenso affectus gaudio, gratias agit Deo, & beato Celso famulo eius fideli.
 Est apud Treuiros monasterium virginum, beatissimæ matri Dei consecratum,
 in quo à Dagoberti Regis temporibus sanctimoniales Deo religiosè famulantur.
 Habet autem Horrei vocabulum. In eo tres nobiles monachæ vel sanctimoniales
 à diuersis morbis, cum beatum Celsum inuocassent, curatæ sunt. Hæc ex multis nos
 miracula literis mandare volumus in laudem præpotentis Dei, cui est honor &
 gloria in sæcula sæculorum, Amen.

Alia mira
 cula.

MARTIVS.

VITA SANCTORVM HEMITERII ET CHELIDONII MARTYRV M PER D. GRE GORIV M ARCHIEPISCO PV M TVRONENSE M

*scripta. Habetur in libro eiusdem in gloriam plurimorum mar
 tyrum edito, cap. 93.*

ALAGVRRIS vrbs Hispaniæ Hemiteriũ, Cheli.
 doniumque martyres gestat, sæpeq; ab eorum virtu
 te miracula cernendo, diuersarum ægritudinum me
 dicamina capit. Hi etenim martyres a persecutore cõ
 prehensi, atque ad supplicium rapti, dũ diuersis pœnis
 afficeretur, ob diuini nominis confessionem, excepta
 vltimæ damnationis sententia, deducuntur ad decol
 landum.

Martij.
 Ecce Sãcto
 rum virtus
 & porcitã
 etiam post
 mortem.

Cumque eorum capita listor incidere, miraculũ
 populis magnum apparuit. Nã vnus annulus, orari
 umque alterius, nube susceptũ est, & in cælis euectum
 viderunt. Hæc omnes qui aderant, vsquequò acies oculorum intendere potuit, ful
 gorem scilicet auri, candoremque lintei, susceptu sequebantur attoniti.

SS. Martyr
 res capite
 caduntur.

Præbet huius rei testimonium Aurelius Clemẽs in libro Coronarum his versi
 bus, dicens: Illa laus occulta non est, nec fenescit tempore, Missa quòd fursũ per
 auras euolarunt munera, Quæ viam patere cali præmicando ostenderent. Illius
 fidem figurãs, nube fertur annulus: Hic sui dat pignus oris, vt ferunt orarium: Quæ
 superno rapta statu lucis intrant intimũ. Per poli liquentis axem fulgor auri absco
 ditur, Ac diũ visum sequacẽ textilis candor fugit: Subuehantur vsque in astra, nec
 videntur amplius.

Quere Tõ.
 2. Martij.

VITA DAMIANI SANCTISSIMI RAVENNA TIS ARCHIEPISCOPI, VT HABETVR QVARTO

*libro historiarum Rauennatum Hieronymi Rubei
 viri doctissimi.*

MORTVO Theodoro Rauennatum Archiepiscopo, ab
 Sergio primo, Romanorum Pontifice, qui Cononi succes
 serat, in Rauennatum Archiepiscopatum Damianus Dal
 mata sufficitur, & Romæ sacra insula decoratur. Huius pa
 rentes, qui Dalmatia venerant, ecclesiæ Rauennati illum
 adhuc puerum obtulerunt: quo loco ad summum sacra
 rum literarum apicem peruenerat. Archiepiscopus factus,
 sanctissimo instituto, summaque sacerdotum & populi
 tranquillitate & concordia præfuit: hominemque vita iã
 functum ad vitam reuocauisse, fufis ad Deum precibus, ferunt. Bellicos mores, fu
 roresque truces, qui, diebus festis, in ea regione vrbs, cui Latronum olim erat
 nomen, nunc diui Seuerini titulo appellatur, à perditis hominibus, & mini
 mùm religios celebrari consueuerant, indictis prius triduanis populo ieiun
 nijs, aboleuit, sumpto de hominibus impijs supplicio: tametsi eadem pars vrbs
 h 4 Regio

13. Martij.

Huius Ar
 chiepisco
 pi patria.

Suscitat
 mortuum.